

Stefan Mizera

Ze Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego

---

Palestra 29/7-8(331-332), 74-75

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NOTATKI

ZE ZGROMADZENIA OGÓLNEGO SĘDZIÓW NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

Stosownie do przepisu art. 9 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. z 1980 r. Nr 4, poz. 8) Prezes NSA co najmniej raz w roku zwołuje Zgromadzenie Ogólne sędziów tego Sądu. Zgromadzenie to omawia działalność NSA oraz problemy wynikające z orzecznictwa tego Sądu.

W dniu 6 maja 1985 r. odbyło się także Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, na którym omówiono działalność NSA w 1984 r. Zgromadzenie otworzył prezes NSA doc. dr hab. Adam Zieliński, witając licznie przybyłych gości i sędziów NSA, w tym Zastępcę Przewodniczącego Rady Państwa prof. dra Kazimierza Secomskiego i Ministra Sprawiedliwości dra Lecha Domerackiego. Dużej grupie sędziów i pracowników NSA zostały przy tej okazji wręczone Medale 40-lecia PRL.

W myśl art. 7 powołanej na wstępie ustawy prezes NSA zdaje co roku Radzie Państwa sprawę z działalności Naczelnego Sądu Administracyjnego. Nawiązując do „Informacji o działalności Naczelnego Sądu Administracyjnego w roku 1984”, prezes dr Adam Zieliński przedstawił na Zgromadzeniu w syntetycznym ujęciu najbardziej węzłowe problemy z działalności orzeczniczej i pozaorzeczniczej NSA w ub. roku.

Sejm PRL rozszerzył w 1984 r. zakres kompetencji NSA na dwie dalsze grupy spraw (art. 196 k.p.a.), a mianowicie: kontroli tego Sądu zostały poddane decyzje przewidziane w ustawie z dn. 26 stycznia 1984 r.-Prawo prasowe oraz w ustawie o zmianach w ustawie-Prawo celne (decyzje w sprawach należności celnych od państwowych jednostek organizacyjnych). Na podstawie prawie 5-letniej działalności NSA można wyraźnie zauważyć, że instytucja sądowej kontroli decyzji administracyjnych w naszym kraju w coraz większym zakresie: 1) umacnia świadomość społeczną o doniosłym pożytku tej instytucji, 2) umożliwia rozładowywanie napięć powstających na gruncie różnych ocen, dokonywanych przez obywateli i organy administracji państwowej w konkretnie rozpatrywanych w urzędach sprawach, 3) wpływa na z wolną postępującą poprawę funkcjonowania organów administracji państwowej w myśl zasady, „że organy Państwa socjalistycznego powinny działać nie tylko efektywnie, ale też praworządnie”.

W ub. roku nastąpił znaczny wzrost wpływu skarg na decyzje administracyjne, co świadczy o zwiększającym się autorytecie i powadze NSA w opinii publicznej. Wzrost ten można częściowo wy tłumaczyć także zwiększeniem przez urzędy (zwłaszcza skarbowe) dyscypliny obowiązków po stronie obywateli. Biorąc pod uwagę strukturę przedmiotową skarg, odnotować można wzrost spraw przeciwko decyzjom organów naczelnych i centralnych administracji państwowej, a także przeciwko decyzjom w sprawach podatkowych i lokalowych oraz — co jest szczególnie charakterystyczne — wzrost skarg osób prawnych, w szczególności jednostek gospodarki społecznej. W porównaniu z rokiem 1983 wzrost wpływu skarg wyniósł w ujęciu procentowym 19,1⁰%, a liczbowo zanotowano blisko 11,5 tys. skarg. Znamienne było zjawisko zwielokrotnionego wpływu skarg na decyzje ogniw ZBoWiD, odmiających potwierdzenia posiadanych przez obywateli uprawnień kombatanckich. Oczywiście jest, że „na dzień” każdej sprawy administracyjnej leżą określone interesy jednostkowe o charakterze czysto osobistym bądź majątkowym. Obywatela potrafią coraz bardziej skutecznie dochodzić swych praw naruszanych przez organy

administracji państwowej bądź organy określone w art. 1 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego.

Dwie kwestie uznał prezes NSA za generalne w zakresie działalności orzeczniczej NSA, a mianowicie:

- 1) stwierdził, że jakość orzecznictwa sądowego jest w niemałej mierze zależna od stanu obowiązującego prawodawstwa,
- 2) podkreślił, że orzeczenia NSA powinny kształtować i usprawniać praktykę funkcjonowania, organów administracyjnych, powinny pogłębiać praworządność w działalności urzędów.

Adresatami orzeczeń NSA są w istocie organy administracji, ale pomimo instruktażowego charakteru tych orzeczeń występuje ciągle ignorowanie słuszych interesów obywateli wbrew art. 7 i innym przepisom k.p.a. oraz wcale nierzadka niezajomość przepisów materialnego prawa administracyjnego. Oczywiście w tych wypadkach, gdy ze skarg przeziiera pieniactwo strony, Oddziały Zamiejscowe NSA i Sąd w Warszawie potrafią położyć temu tamę.

Uznać należy za pozytywne sesje wyjazdowe NSA do niektórych urzędów wojewódzkich, które są ważną formą profilaktycznej działalności NSA.

W społeczeństwie prawie w pełni upowszechniła się znajomość zadań Naczelnego Sądu Administracyjnego i możliwość dochodzenia przed nim ochrony należnych praw.

Po interesującym referacie prezesa NSA dra Adama Zielińskiego rozwinęła się bardzo ciekawa i wielokierunkowa dyskusja, w której udział wzięli liczni sędziowie NSA. W toku dyskusji zwrócono m.in. uwagę na szereg ujemnych zjawisk w naszym życiu publicznym. Na pytanie, dlaczego obywatele skarżą decyzje administracyjne do NSA, najbardziej stosowna jest następująca odpowiedź: bo zazwyczaj nie zostali pouczeni przez organy administracji państwowej o źródłach prawnych swoich praw i obowiązków.

Nadal w urzędach nie wytworzył się klimat administracji światłej. Radzono również nad dalszymi kierunkami lepszej skuteczności działalności orzeczniczej Naczelnego Sądu Administracyjnego.

adv. Stefan Mizera

WSPOMNIENIA POŚMIERTNE

1.

Adwokat dr Karol Stach

Dnia 7 lipca 1984 r. zmarł adw. dr Karol Stach. Urodził się w Krakowie 31 grudnia 1899 r. w rodzinie inteligenckiej. W 1918 roku ukończył gimnazjum klasyczne im. Sobieskiego w Krakowie. W listopadzie 1918 r. wstąpił jako ochotnik do Wojska Polskiego, odbywając służbę w 13 pułku p. i 20 pułku p. Zdemobilizowany został w 1921 r. W tym czasie (1918—1921) studiował jednocześnie na Uniwersytecie Jagiellońskim, uzyskując w 1922 roku stopień doktora praw. W latach od 1922 do